

با سمه تعالی

ساعت شروع: ۱۰ صبح	تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۱۰/۰۹	مدت امتحان: ۱۳۵ دقیقه	سؤالات امتحان نهایی درس: هندسه ۳
تعداد صفحه: ۲	نام و نام خانوادگی:	رشته: ریاضی- فیزیک	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد داخل و خارج کشور در نوبت ۵ ماه سال ۱۴۰۲			
نمره	سؤالات (پاسخ نامه دارد)		ردیف

استفاده از ماشین حساب ساده (دارای چهار عمل اصلی و رادیکال) مجاز است.

۱	جاهای خالی را با عبارات مناسب پر کنید. الف) در ماتریس قطری $A = \begin{bmatrix} -3 & 0 \\ 2k-1 & 1 \end{bmatrix}$ ، مقدار k برابر است. ب) هرگاه صفحه‌ای شامل محور یک سطح مخروطی، آن را برش دهد، فصل مشترک حاصل است. پ) حجم متوازی السطوحی که روی بردارهای واحد \vec{i} و \vec{j} و \vec{k} بنا می‌شود، برابر است.	۰/۷۵
۲	درستی یا نادرستی عبارات زیر را مشخص کنید. الف) اگر $A_{n \times n}$ ماتریس دلخواه و I_n ماتریس همانی و $A^T - A = I$ باشد، وارون ماتریس A ، برابر $(I - A)$ است. ب) مکان هندسی مرکز همه دایره‌های با شعاع ثابت r که بر دایره $C(O, r)$ در صفحه این دایره مماس خارج هستند، دایره $C'(O, 2r)$ است. پ) بردار $\vec{a} = \left(0, \frac{1}{\sqrt{5}}, \frac{2}{\sqrt{5}} \right)$ یک بردار یکه است.	۰/۷۵
۳	ماتریس $B = \begin{bmatrix} -1 & 1 & 2 \\ -2 & -1 & 1 \\ 1 & 2 & -1 \end{bmatrix}$ و $a_{ij} = \begin{cases} j-1 & i > j \\ i-j & i = j \\ 1-i & i < j \end{cases}$ که $A = [a_{ij}]_{3 \times 3}$ ماتریس $A \times B$ را به دست آورید. الف) حاصل $A \times B$ را به دست آورید. ب) دترمینان ماتریس B را به دست آورید. (با روش دلخواه)	۰
۴	دستگاه $\begin{cases} 3x - 4y = 1 \\ 2y - x = 1 \end{cases}$ را با استفاده از ماتریس وارون حل کنید.	۱/۲۵
۵	اگر A ماتریسی 3×3 باشد و $-2 = A + A^{-1} \cdot 2A $ ، حاصل $ A^{-1} $ را محاسبه کنید.	۱/۲۵
۶	اگر $A = B$ و $B = \begin{bmatrix} 3 & 2x+y \\ -3 & 4 \end{bmatrix}$ باشند، حاصل $x - 2y + z$ را به دست آورید.	۱
۷	نقطه‌ی A و خط d در صفحه مفروض‌اند. نقطه‌ای بیابید که از A به فاصله‌ی ۳ سانتیمتر و از d به فاصله‌ی ۴ سانتیمتر باشد. (درمورد حالات‌ای مختلف جواب بحث کنید.)	۱/۵
ادامه سوالات در صفحه دوم		

ساعت شروع: ۱۰ صبح	تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۱۰/۰۹	مدت امتحان: ۱۳۵ دقیقه	سؤالات امتحان نهایی درس: هندسه ۳
تعداد صفحه: ۲	نام و نام خانوادگی:	رشته: ریاضی- فیزیک	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد داخل و خارج کشور در نوبت دی ماه سال ۱۴۰۲			
نمره	سؤالات (پاسخ نامه دارد)		ردیف

۱/۵	معادله‌ی دایره‌ای را بنویسید که مرکز آن $(0, 1)$ بوده و با دایره $x^2 + (y - 3)^2 = 16$ مماس داشل باشد.	۸
۱/۵	وضعیت خط $3x + y = 0$ و دایره $x^2 + y^2 - 2y - 3 = 0$ را تعیین کنید.	۹
۱/۵	در بیضی زیر، خروج از مرکز برابر $\frac{4}{5}$ است. نسبت مساحت مثلث OAB' به مساحت مثلث OBF' را بیابید.	۱۰
۱/۵	در شکل زیر، سهمی با راس A و کانون F و خط هادی d رسم شده است. از F به نقطه دلخواه M روی سهمی وصل کرده و امتداد داده‌ایم تا d را در نقطه N قطع کند و از نقطه M ، MT را برابر d عمود کرده‌ایم. 	۱۱ ثابت کنید: $\frac{FN}{FA} = \frac{NT}{TH}$
۱/۵	اگر $ \vec{a} = 10$ و $ \vec{b} = 2$ و $\vec{a} \cdot \vec{b} = 12$. باشد و زاویه بین دو بردار حاده باشد، مقدار $ \vec{a} \times \vec{b} $ را محاسبه کنید.	۱۲
۱	برداری عمود بر دو بردار $\vec{a} = (1, 2, -1)$ و $\vec{b} = (3, -1, 2)$ بیابید.	۱۳
۱/۵	اگر $\vec{a} = (1, -3, 4)$ و $\vec{b} = 3\vec{i} - 4\vec{j} + 2\vec{k}$ باشند، آنگاه تصویر قائم بردار \vec{a} را بر امتداد بردار \vec{b} بیابید.	۱۴
۱/۵	فرض کنید \vec{a} و \vec{b} بردارهایی به طول ۵ هستند که با یکدیگر زاویه $\frac{\pi}{4}$ می‌سازند. مساحت مثلثی که توسط بردارهای $\vec{a} + \vec{b}$ و \vec{a} تولید می‌شود را بیابید.	۱۵
۲۰	جمع نمره	موفق و سوبلند باشید.

با سمه تعالی

راهنمای تصحیح آزمون نهایی درس: هندسه ۳	رشته: ریاضی فیزیک	ساعت شروع: ۱۰ صبح	مدت آزمون: ۱۳۵ دقیقه
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه			۱۴۰۲/۱۰/۰۹ تاریخ آزمون:
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد داخل و خارج کشور در نوبت دی ماه سال ۱۴۰۲			
ردیف	راهنمای تصحیح	نمره	

۱	الف) $k = \frac{1}{2}$ (۰/۲۵) ص ۱۲ ب) دو خط متقطع (۰/۲۵) ص ۳۹	۸۳ و ص ۸۲ (۰/۲۵) پ) یک (۰/۲۵) ص ۳۹	۰/۷۵	
۲	الف) نادرست (۰/۲۵) ص ۲۲ ب) درست (۰/۲۵) ص ۳۹	۷۵ پ) درست (۰/۲۵) ص ۳۹	۰/۷۵	
۳	ص ۲۸ و ص ۲۱	$A = \begin{bmatrix} \cdot & \cdot & \cdot \\ \cdot & ۲ & -۱ \\ \cdot & ۱ & ۶ \end{bmatrix} (۰/۵)$ الف) $A \times B = \begin{bmatrix} \cdot & \cdot & \cdot \\ -۵ & -۴ & ۳ \\ ۴ & ۱۱ & -۵ \end{bmatrix} (۰/۷۵)$ ب) $\begin{vmatrix} -۱ & ۱ & ۲ \\ -۲ & -۱ & ۱ \\ ۱ & ۲ & -۱ \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} -۱ & ۱ \\ -۲ & -۱ \\ ۱ & ۲ \end{vmatrix}$ $ B = (-۱ + ۱ - ۸) - (-۲ - ۲ + ۲) = -۶ (۰/۲۵)$	$A = \begin{bmatrix} ۳ & -۴ \\ -۱ & ۲ \end{bmatrix}$ $A^{-1} = \frac{1}{\underbrace{۶ - ۴}_{(۰/۲۵)}} \begin{bmatrix} ۲ & ۴ \\ ۱ & ۳ \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} ۱ & ۲ \\ \frac{1}{2} & \frac{3}{2} \end{bmatrix} (۰/۲۵)$ \rightarrow $\begin{bmatrix} x \\ y \end{bmatrix} = \underbrace{\begin{bmatrix} ۱ & ۲ \\ \frac{1}{2} & \frac{3}{2} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} ۱ \\ ۱ \end{bmatrix}}_{(۰/۶)} = \begin{bmatrix} ۳ \\ ۲ \end{bmatrix}$	۰/۷۵
۴	ص ۲۴	$ ۲A + A^{-1} ^۳ = \underbrace{۲^۳ A }_{(۰/۲۵)} + \underbrace{\frac{1}{ A ^۳}}_{(۰/۵)} = ۸(-۲) + \underbrace{\frac{1}{-۸}}_{(۰/۲۵)} = \frac{-۱۲۹}{۸} (۰/۲۵)$	۱/۲۵	
۵	ص ۳۱	$z = -۳ (۰/۲۵)$ $\begin{cases} ۲x - y = ۳ \\ ۲x + y = ۵ \end{cases} \Rightarrow x = ۲, y = ۱ (۰/۵) \rightarrow x^۳ - ۲y + z = -۱ (۰/۲۵)$	۱/۲۵	
۶	ص ۲۰	ادامه در صفحه دوم	۱	

با سمه تعالی

راهنمای تصحیح آزمون نهایی درس: هندسه ۳	رشته: ریاضی فیزیک	ساعت شروع: ۱۰ صبح	مدت آزمون: ۱۳۵ دقیقه
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه			۱۴۰۲/۱۰/۰۹ تاریخ آزمون:
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد داخل و خارج کشور در نوبت دی ماه سال ۱۴۰۲			
ردیف	راهنمای تصحیح	نمره	

۷	ص ۳۹ - مکان هندسی نقاطی از صفحه که از نقطه‌ی A به فاصله‌ی ثابت ۳ سانتی‌متر هستند، دایره‌ای به مرکز A و شعاع ۳ سانتی‌متر است. (۰/۲۵) مکان هندسی نقاطی از صفحه که از خط d به فاصله‌ی ۴ سانتی‌متر باشند، دو خط موازی با d و در طرفین خط d است. (۰/۵) اشتراک این دو مکان هندسی را در نظر می‌گیریم. اگر دایره دو خط موازی را قطع نکند، جوابی خواهد داشت. (۰/۲۵) اگر دایره بر یکی از خطوط موازی مماس باشد، یک جواب دارد. (۰/۲۵) اگر دایره یکی از دو خط موازی را قطع کند دو جواب خواهد داشت. (۰/۲۵) (بررسی تعداد حالات با رسم شکل نیز صحیح است و نمره‌ی مربوطه لحاظ گردد).	۱/۵
۸	ص ۴۴ $(x - ۲)^۲ + (y - ۳)^۲ = ۱۶ \rightarrow O'(2, 3) \text{ و } r' = 4 \quad (۰/۲۵)$ $d = OO' = \sqrt{(۰ - ۲)^۲ + (۱ - ۳)^۲} = \sqrt{۸} \quad (۰/۲۵)$ $ r - r' = d \quad (۰/۲۵) \rightarrow r - 4 = \sqrt{۸} \rightarrow r = 4 \pm 2\sqrt{2} \quad (۰/۲۵)$ $(x - ۰)^۲ + (y - ۱)^۲ = (4 \pm 2\sqrt{2})^۲ \quad (۰/۵)$	۱/۵
۹	ص ۴۵ روش اول: $x + y = ۳ \Rightarrow y = ۳ - x \quad (۰/۲۵)$ $x^۲ + y^۲ - ۲y - ۳ = ۰ \rightarrow x^۲ + (۳ - x)^۲ - ۲(۳ - x) - ۳ = ۰ \quad (۰/۲۵)$ $2x^۲ - ۴x = ۰ \quad (۰/۵)$ <p>دلتای معادله‌ی اخیر مثبت است (۰/۲۵) بنابراین دو ریشه متمایز دارد که طول نقاط تقاطع است. پس خط و دایره متقاطع‌اند. (۰/۲۵)</p> <p>روش دوم:</p> $x^۲ + y^۲ - ۲y - ۳ = ۰ \Rightarrow O(0, 1) \text{ و } r = \frac{1}{2}\sqrt{۴ + ۱۲} = 2 \quad (۰/۵)$ $OH = \frac{ ۰ + ۱ - ۳ }{\sqrt{۱ + ۱}} = \sqrt{۲} < 2 \quad (۰/۵)$ <p>پس خط و دایره متقاطع‌اند. (۰/۲۵)</p>	۱/۵

ادامه در صفحه سوم

راهنمای تصحیح آزمون نهایی درس: هندسه ۳	رشته: ریاضی فیزیک	ساعت شروع: ۱۰ صبح	مدت آزمون: ۱۳۵ دقیقه
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه			۱۴۰۲/۱۰/۰۹ تاریخ آزمون:
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد داخل و خارج کشور در نوبت دی ماه سال ۱۴۰۲			
ردیف	راهنمای تصحیح	نمره	

۱۰	$\frac{c}{a} = \frac{4}{5}$ (۰/۲۵) $S_{\Delta OBF'} = \frac{\frac{1}{2} OB \times OF' (۰/۲۵)}{\frac{1}{2} OB \times OA (۰/۲۵)} = \frac{\frac{1}{2} bc (۰/۲۵)}{\frac{1}{2} ba (۰/۲۵)} = \frac{c}{a} = \frac{4}{5}$ (۰/۲۵)	۴۸ ص
۱۱	<p>ص ۵۸ - بنا به تعریف سهمی $MF = MF$ و لذا مثلث MFT متساوی الساقین است پس $\widehat{MFT} = MFT$ (۰/۲۵)</p> <p>از طرفی $FT \parallel MT$ و $FH \perp FT$ خط مورب می باشد پس بنابر قضیه خطوط موازی و مورب $\widehat{MTF} = \widehat{TFH}$ (۰/۲۵)</p> <p>از دو رابطه اخیر نتیجه می شود که TF نیمساز زاویه NFH می باشد. (۰/۲۵)</p> <p>با استفاده از قضیه نیمساز در مثلث FHN داریم:</p> $\frac{NF}{FH} = \frac{NT}{TH} \Rightarrow \frac{NF}{\sqrt{FA}} = \frac{NT}{\sqrt{TH}} \Rightarrow \frac{NF}{FA} = \frac{\sqrt{NT}}{\sqrt{TH}} (۰/۲۵)$ <p>(برای اثبات با استفاده از قضیه تالس نیز نمره لحاظ گردد.)</p>	۱۱ ص
۱۲	$\vec{a} \cdot \vec{b} = \vec{a} \vec{b} \cos \theta$ (۰/۲۵) $\rightarrow ۱۲ = ۱۰ \times ۲ \times \cos \theta \rightarrow \cos \theta = \frac{۳}{۵}$ (۰/۲۵) $\sin \theta = \sqrt{۱ - \left(\frac{۳}{۵}\right)^۲} = \frac{۴}{۵}$ (۰/۵) (حاده است θ) $ \vec{a} \times \vec{b} = \underbrace{ \vec{a} \vec{b} \sin \theta}_{(۰/۲۵)} = ۲ \times ۱۰ \times \frac{۴}{۵} = ۱۶$ (۰/۲۵)	۸۴ ص
۱۳	$\vec{a} \times \vec{b} = \begin{vmatrix} i & j & k \\ ۳ & -۱ & ۲ \\ ۱ & ۲ & -۱ \end{vmatrix} = \vec{i} \underbrace{\begin{vmatrix} -۱ & ۲ \\ ۱ & -۱ \end{vmatrix}}_{(۰/۵)} - \vec{j} \underbrace{\begin{vmatrix} ۳ & ۲ \\ ۱ & -۱ \end{vmatrix}}_{(۰/۵)} + \vec{k} \underbrace{\begin{vmatrix} ۳ & -۱ \\ ۱ & ۲ \end{vmatrix}}_{(۰/۵)}$ $\vec{a} \times \vec{b} = -۳\vec{i} + ۵\vec{j} + ۷\vec{k} = (-۳, ۵, ۷)$	۸۴ ص
ادامه در صفحه چهارم		

با سمه تعالی

راهنمای تصحیح آزمون نهایی درس: هندسه ۳	رشته: ریاضی فیزیک	ساعت شروع: ۱۰ صبح	مدت آزمون: ۱۳۵ دقیقه
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه			تاریخ آزمون: ۱۴۰۲/۱۰/۰۹
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد داخل و خارج کشور در نوبت دی ماه سال ۱۴۰۲			
ردیف	راهنمای تصحیح	نمره	

۱۴	ص ۸۴	۱/۵	$\vec{d} = \vec{a} - \vec{b} = (-2, 1, 2) \quad (\cdot / ۵)$ $\overrightarrow{a'} = \underbrace{\frac{\vec{a} \cdot \vec{d}}{ \vec{d} } \vec{d}}_{(\cdot / ۲۵)} = \underbrace{\frac{(-2-3+8)}{(-2)^2 + 1^2 + 2^2}}_{(\cdot / ۵)} (-2, 1, 2) = \underbrace{\left(\frac{-2}{3}, \frac{1}{3}, \frac{2}{3} \right)}_{\cdot / ۲۵}$
۱۵	ص ۸۴	۱/۵	$S = \underbrace{\frac{1}{2} 2\vec{a} \times (\vec{a} + \vec{b}) }_{(\cdot / ۲۵)} = \underbrace{\frac{1}{2} 2\vec{a} \times \vec{a} + 2\vec{a} \times \vec{b} }_{(\cdot / ۲۵)} \quad (\cdot / ۲۵)$ $S = \underbrace{\frac{1}{2} 0 + 2\vec{a} \times \vec{b} }_{(\cdot / ۲۵)} = \underbrace{ 2\vec{a} \times \vec{b} }_{(\cdot / ۲۵)} = \underbrace{ 2\vec{a} 2\vec{b} \sin\theta }_{(\cdot / ۲۵)} = 5 \times 5 \times \frac{\sqrt{2}}{2} = \frac{25\sqrt{2}}{2} \quad (\cdot / ۲۵)$
۲۰	مجموع نمره		موفق و سر بلند باشید.